אסותא
המכון לחקר שירותי הבריאות
התברה הישראלית לאיכות ברפואה
ISRAEL SOCIETY FOR QUALITY IN HEALTH CARE

איכות אנשים בריאות טובה יותר

רגישות כמיומנות מערכתית:
השפעת סדנת טיפול מוכוון טראומה על עמדות, ידע ותחושת מסוגלות של צוותים רפואיים

ד"ר ג'וליה גוזמן [2], ד"ר רעות רון [1], רונה לנגר זיו [2]

[1] מכון אסותא לחקר שירותי הבריאות, אסותא מרכזים רפואיים | [2] השירות לעבודה סוציאלית, אסותא מרכזים רפואיים

רקע

- טיפול מוכוון טראומה (Trauma-Informed Care) מוכר ככלי לשיפור איכות, בטיחות וחוויית מטופל, במיוחד במצבי פגיעות ומשבר.
- הטמעת הגישה במערכת הבריאות מחייבת מעבר מהכרה תיאורטית לבניית יכולת ארגונית בפועל.
- הכשרות צוותים עשויות לשמש מנגנון מדיניותי לקידום תרבות טיפול רגישה, אך הראיות להשפעתן ברמת המערכת עדיין מוגבלות.

מטרות

1. להעריך את השפעת ההכשרה בטיפול מוכוון טראומה על עמדות, ידע, מסוגלות וכוונה ליישום בקרב צוותים רפואיים ומנהליים.
2. לבחון את תרומתה כפלטפורמה לשינוי תרבותי ארגוני.

שיטות

מדגם
- 101 משתתפים
- 62 לפני ההתערבות
- 41 לאחר ההתערבות
- צוותים רפואיים ומנהליים במערכת בריאות רב-מרכזית

התערבות
- שלושה מחזורי הכשרה בין נובמבר 2025 לינואר 2026
- סדנת טיפול מוכוון טראומה שעה וחצי

כלי מחקר
- שאלון מובנה המבוסס על רכיבי ARTIC (עמדות, ידע, מסוגלות וכוונה ליישום) סקאלה של 1-5

ניתוח נתונים
- ניתוחים תיאוריים והשוואות בין הקבוצות (לפני ואחרי)

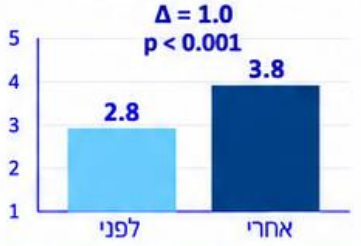
תוצאות

שינויים מובהקים במדדי ליבה (ממוצעים, סקאלה 1-5)

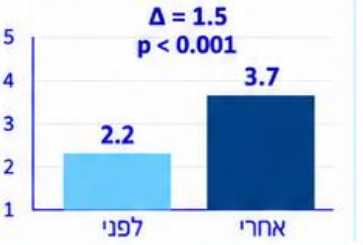
הסכמה כי מטופלים "מגזימים" בתגובותיהם

ביטחון בתקשורת עם מטופלים בעלי עבר טראומטי

כלים מעשיים להתמודדות עם תגובות טראומטיות

היכרות עם עקרונות הגישה

שונות לפי ותק (ממוצע כוונה ליישום)

עד שנתיים	ותק מעל 5 שנים
4.31	4.78

שונות לפי סקטור (ממוצע כוונה ליישום)

מזכירות רפואיות	אחיות
3.9	4.8

כוונה לשלב את הגישה בעבודה היומיומית
(ממוצע לאחר ההכשרה, סקאלה 1-5)

4.5

מסקנות והמלצות

השפעה מדידה
הכשרה קצרה וממוקדת עשויה לייצר שינוי מדיד בעמדות ובמסוגלות מקצועית בפרק זמן קצר.

הטמעה מותאמת
השונות בין סקטורים ותק מדגישה כי הטמעה אפקטיבית מחייבת אסטרטגיית יישום דיפרנציאלית.

יישום במערכת
יש לראות בהכשרה מנגנון ארגוני מתמשך, המשולב במדדי איכות, בתמיכה ניהולית ובהמשכיות למידה, כחלק מחיזוק חוסן מערכת הבריאות.